

Μήνυμα του Διευθυντή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Πιερίας Γεωργίου Μακρή για την Παγκόσμια Ημέρα Ελληνικής Γλώσσας

«Μήγαρις ἔχω ἄλλο στό νοῦ μου, πάρεξ ἔλευθερία καί γλῶσσα».

Η ελληνική γλώσσα κατέχει ξεχωριστή θέση ανάμεσα στις γλώσσες του κόσμου, γεγονός που την καθιστά αξία ετήσιου εορτασμού στις 9 Φεβρουαρίου, ημέρα μνήμης του εθνικού μας ποιητή, Διονυσίου Σολωμού. Ἐλευθερία και γλώσσα ήταν η ἔγνοια του Σολωμού που οραματιζόταν και τις δύο να τις κερδίσει το ἔθνος του. Ο εορτασμός αυτός αναδεικνύει τον καθοριστικό ρόλο που διαδραμάτισε η ελληνική γλώσσα διαχρονικά, συμβάλλοντας καθοριστικά στη διαμόρφωση τόσο του ευρωπαϊκού όσο και του παγκόσμιου πολιτισμού.

Η γλώσσα, είτε ως προφορικός είτε ως γραπτός λόγος, αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της ανθρώπινης ύπαρξης, από την καθημερινή επικοινωνία μέχρι την ἔκφραση των ανώτερων πνευματικών αναζητήσεων. Στην ελληνική γλώσσα διατυπώθηκαν και καταγράφηκαν σπουδαία διανοήματα που σφράγισαν την εξέλιξη της σκέψης. Ρητορική, ποίηση, πεζογραφία, θεολογία, ιστορία, φιλοσοφία και επιστήμες είναι μερικοί μόνο από τους τομείς που ἄνθησαν μέσα από αυτήν.

Η μοναδικότητα της ελληνικής γλώσσας διαφαίνεται όχι μόνο μέσα από τον πλούτο του λεξιλογίου της και την πολυσημία των λέξεών της, αλλά κυρίως μέσα από τη μακραίωνη και αδιάλειπτη παράδοσή της. Ἐχοντας γνωρίσει υψηλή καλλιέργεια, ἔγινε το ὄχημα μέσω του οποίου αποτυπώθηκαν ανώτερες μορφές πολιτισμού. Μέσα από αυτήν προσδιορίστηκαν για πρώτη φορά επιστημονικές και φιλοσοφικές ἔννοιες, πολιτικά και κοινωνικά φαινόμενα. Στην ελληνική γράφτηκαν τα Ευαγγέλια, μεταφέροντας το μήνυμά τους σε ολόκληρο τον κόσμο, ενώ από τα ομηρικά ἔπη ἕως τα νεότερα λογοτεχνικά ἔργα, η ελληνική υπήρξε γλώσσα ἔκφρασης αριστουργημάτων της παγκόσμιας γραμματείας.

Η ελληνική γλώσσα, με τη διαχρονική της δυναμική, ἔχει επηρεάσει βαθιά ἄλλες γλώσσες. Χιλιάδες ελληνικές λέξεις ἔχουν ενσωματωθεί στο διεθνές λεξιλόγιο, εμπλουτίζοντας τις γλώσσες των λαών. Παράλληλα, η ἴδια η ελληνική ἔχει δεχθεί επιρροές, γεγονός φυσιολογικό για κάθε ζωντανό γλωσσικό οργανισμό που εξελίσσεται μέσα από τις ιστορικές και κοινωνικές συνθήκες, διατηρώντας ωστόσο την εσωτερική του συνοχή και την ιστορική του συνέχεια.

Η αξία και η οικουμενική διάσταση της ελληνικής γλώσσας αντανακλώνται και στον διαχρονικό θαυμασμό που της ἔχουν επιφυλάξει ξένοι μελετητές. Από τον Μάικλ Βέντρις και τον Τζον Τσάντγουικ, που αποκρυπτογράφησαν τη Γραμμική Β και ἀπέδειξαν την ελληνική της ταυτότητα, ἕως τους σύγχρονους σπουδαστές που μαθαίνουν νέα ελληνικά, η γλώσσα μας παραμένει αντικείμενο αφοσίωσης και ἔρευνας. Δεν μπορούμε, βέβαια, να παραλείψουμε εκείνους που ἀφιέρωσαν τη ζωή τους στην καλλιέργειά της – τους πνευματικούς ανθρώπους που την υπηρέτησαν με αφοσίωση, αναδεικνύοντάς την και αναδεικνυόμενοι μέσα από αυτήν.

Η ελληνική γλώσσα από τον Ὅμηρο και τον Πλάτωνα μέχρι τον Σολωμό και τον Σεφέρη, παραμένει ἕνας ζωντανός οργανισμός. Παραμένει ἕνας θησαυρός που αξίζει να τον διατηρήσουμε, να τον προστατεύσουμε και να διαδώσουμε, καθώς αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της πολιτιστικής μας ταυτότητας.

Σήμερα, ὄλοι εμεῖς που ἔχουμε την τύχη να μιλούμε αυτή τη γλώσσα, υποδεχόμαστε τη μέρα αυτή με αίσθημα ευθύνης και βαθιά ἀγάπη για την πολιτιστική μας κληρονομιά. Η ελληνική γλώσσα είναι ο θεμέλιος λίθος της ταυτότητάς μας, διακριτικό γνώρισμα του πολιτισμού μας και αναπόσπαστο στοιχείο της παιδείας μας.

Ο Διευθυντής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Πιερίας

Δρ. Γεώργιος Χρ. Μακρής